

Honnyi Levelek

és

Tudósítások.

A két Magyar Hazához intézett Tudósítás a Magyar Kurír Iróinak.

Esztendővel ennekelőtte, midőn a' mi nemzeti újság leveleinknek egész esztendei taksáját, a' nyomtató papirosnak, nyomtatásnak, és minden újság leveleinknek nyomtatására szükséges matérialéknak felettébb való drágaságok miatt, Váltó Czédulákban 20 forintokra emelni kéntelenítettünk, azt ígértük vala tisztelt Olvasóinknak, hogy ha az akkori nagy drágaság tsak valamely részben is meg fog szűnni, mi is a' Magyar Kurír taksáját alább szállítani készek leszünk.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Adta volna a' J6 Isten, hogy akkori ígéréstünket a' Magyar Publicum könyveségére, és tulajdon hasznunkra nevezte tellyesíthetők volna. De mi sem a' papirosnak, sem a' nyomtatásnak, sem az erre megkívántató dolgoknak mególtóságával nem ditsekedhetvén, akként, mint a' Magyar Országi újság Írók a' Publicum előtt ditsekednek; sőt azt mondhattuk, hogy a' papiros fábrikákra, könyvnyomtatókra vetett nagy és különbözőkülönbféle adók miatt sokkal drágábbak mint voltak a' múlt esztendőben, a' Magy. Publicumnak tett ígéréstünket bé nem tellyesíthetjük.

Ide járúl még az is, hogy a' mi Magyar Kurirunk, melly 26 esztendőktől fogva minden adózástól szabados volt, a' múlt Oktober kezdetétől fogva, mint minden itt nyomtatott és külföld.

ről ide jött újságok a' stempelezés alá rekesztetvén, minden héten Váltó czédulákban 25 forintokat fizetni kéntelenítettünk, és ha újságainkat más formába nem öntöttük, 's azokat a' politikai újságoktól (mellyek egyedül vannak a' stempelezés alá rekesztetve) a' hobnyi tudósításokat, hírdetményeket, a' geográfiai, természeti, 's több e'féle tárgyakat meg nem különböztetjük volna, minden héten két annyit kelene fizetnünk.

Noha ez a' stempelezésért való adó két ezer forintnál többre megyen esztendőnként: mi mindazonáltal a' Magyar Publicumnak könnyeségére nézve, a' Magy. Kurirnak taksáját, 20 forintnál Váltó Czédulákban, a' jövő 1813-ik esztendőre is fellyebb nem emeljük, telyes reménységbe lévén az eránt, hogy azok a' tisztelt olvasóink, a' kik ezen réánk vetett adónak terhes voltát megfontolják, nem kötelességből, hanem önkényén való jó akaratjokból, a' stempelezésért fél esztendőre egy forintot fel küldeni sajnálatlan nem fognak, melyet mi is hálaadó szívvel fogunk venni. Hogyha pedig a' Magyar Kurirnak a' stempelezés alól való fel szabadítására végett Fels. Urunknak bényújtott alázatos instántziánk meg fog halgattatni, 's mi annak terhe alól felszabadítatunk, azon esetre újságainkért, fél esztendőre Tíz, egész esztendőre 20 forintnál többet V. Czéd. nem kívánunk, sőt ha a' papiros és nyomtatás árrát alább vihettyük, a' Kurir taksáját is alább fogjuk szállítani.

A' kiknek tehát a' *Bétsi Magyar Kurirt* a' jövő 1813-ik esztendőben is olvasni kedves lesz, ne sajnállyák annak fellyebb meg hatá-

rozott taksáját, vagy a' Bétsi Cs. Kir. Udvari leg
főbb Posta Hivatalhoz, ily ízm alatt: *Pro Ma-
gyar Kurir*, vagy a' *Magyar Kurirnak Bétsbe*
küldeni, vagy a' mint eddig sokan miveltek, va-
lamily Kereskedő Úr által kezünkhöz szolgál-
tatni. Az utolsóbb esetben szükség leszen ben-
nünket eleve tudósítani.

Hogy a' Postákon félküldendő újság bére el-
netéveledjen, melly miatt mi minden esztendőben
sok kárt szenvedünk, Érd. Előfizetőink azoktól
a' Posta Hivataloktól, mellyeknél az újság tak-
sáját le teszik, ne sajnállyanak *Recepisset* ven-
ni, 's hozzánk küldendő leveleikben, mind ne-
veiket, rangjokat, lakhelyeiket, mind azt a' pos-
tát, mellyekről újságainkat veeni szokták szo-
rossan jegyezzék fel.

Utollyára azokat az Érd. Olvasóinkat, a'
kik e' már haldokló állapotban lévő fél eszt-n-
dőre a' Magy. Kurir taksáját még fel nem kül-
dötték, vagy valamelly héjánossággal küldötték
fel, azt e' folyó esztendő végéig felküdeni ne
terheltessenek. meg gondolván azt, hogy minden
munkás érdemes legyen munkája jutalmának el-
vételére. — *Költ Bétsben Karátsony Havának*
első napján, 1812-ik eszt.

D. Decsy Sámuel
és
Pántzél Dániel

Magyar Ország.

Gömör Vármegyéből, November 3-ik napján.
Ezekén a' részeken a' bornak bővsége a' várako-
zást felülhaladta; drágább a' hordó a' bornál.
Húsz esztendőös háposztás hordót is össze szede-

gettek a' szöllős gazdák; a' szőlő savanyú, néhol meglehetősen.

A' 130 forintos búzának az árra (értsd köb. lit, és bankótzédulát) 30 forintra; a' 85 forintos rozsnak 22-re szállott. Egy véka krumbér vagy földi alma tavaszkor elment 16 forinton, most egy forinton is eleget lehet venni, minden óltó csak a' pénz drága; az ó bankó tzédulák a' folyásból kitétetvén, újat keveset láthatni, veres pénzt is ritkán látunk.

Egy tzigány midőn szinte katonának állított és a' szokás szerént köntöséből levetkeztetett, volna hibásnak találtatván elbocsájtatott. A' tzigány örömebe ott hagyta a' ruháját, a' sok nép közt meztelen szaladásnak vette magát, és a' piatzon keresztül kifutott a' városból. A' felesége utánna vivén a' ruháját megakarta állítani; de ő vissza sem nézvéen örömeben, meztelen kifutott a' tágásra.

A' múlt éjjel egy *Schloszer* nevű Rosnyai Bóltosnak a' piatzon lévő bójja fel töregett. A' két lakatokkal, kereszt vasakkal megerősítettet vas, és más fa ajtó kinyitott, 1000 R. forintból álló készsz pénzen felül, posztó, selyemm. tériák elvitették. A' kár váltó czédulában 10 ezer forintra tételik. Mondják, hogy az ellopatott portékákat szekeren vitték el. Meg nem foghatni, hogy hogy lehetett a' piatz közepén, a' strázsáknak szünetlen körüljárási közt, a' várta ház, és a' Tornyosnak, a' ki minden fertály órában sípolni szokott, szemei előtt a' lopást véghez vinni. — Szerentséjére a' meg károsítatott Bóltos, este közel száz ezer portékáért küldendő

forintokat, a' mint mondják a' bőlthől a' szobájába vitt. Ez a' summa is az ezer forintnak útján ment volna el. Két gyanúságba keveredett Zsidó megfogattatott.

Ez előtt nem sok idővel, mintegy 16 vagy 17 esztendő's borbély inas, egymás után, valami öt házakban, Rosnyón, a' kályhákön közép nappal is bétört, közel 30 ezerig, pénzt és egyéb drágaságokat elorozlott. Ez az annyával, nényével, és sógorával együtt a' Pelsützi fogságban várja magára az ítéletet. —

A' Spártabélieknél az elmésen, fortélyosan, szemesen véghez vitt lopásért, ez az ifjú nevezetes jutalmat reménylhetett volna. Ha tovább folytathatta volna mesterségét, *Kartust* és *Mandrint* felülhaladta volna.

A' közelebb múlt November 17-ik napján közönséges gyűllést tartván Tek. Nemes Pest Vármegye, több más fontos tárgyak közt az élelemre szükséges dolgoknak árrát is meg határozta, és mivel a' molnárok magokat ahoz szabni nem akarván a' lisztet drágábban árúlták, a' Tek. Vármegye minden lisztjeket elfoglaltatta, 's óltóbban eladattatta, úgymint a' lisztlángnak mérsáját 7 for. 30 kr. a' zsemlye lisztet 5 for. 41 kr. a' fekete lisztet 2 for. 19 1/2 ks. — A' búsnak fontja 7 kr.ra szállítatott; a' közönséges gyertyának 24 1/2 krajtzárra; a' szappaonak; 23 1/2 kr. a' faggyúnak 14 krajtzárra. — A' garasos fejer kenyérnek 24 lat, a' fekete kenyérnek 38 lat, a' krajtzáros fejer zsemlyének 5 1/2 lat nehézségűnek kell lenni, a' feketének 8 1/4 latnak.

50
A' Pesti Kir. Fő Oskolában a' practica Chirurgia Professorának assistensét vagy serédjét *Manovitz Leopold* Urat, azon megkülönböztetett szolgálatajára nézve, melyet az utolsó Frantzia háborúban, 1800 ik esztendőben, mint az insurrectionális ispotálynak fő gondviselője a' Győri verekedésben tett, Eő Csász. 's Ap Királyi Felsége meg dítsérni 's hasznos szolgálataival való maga megeledését nékie tudtára adni méltóztatott.

Esztergom Sz. Kir. Város Magistratusának újító széke Méltós. *Tsik - Vatsartsi Miklósi Imre* Kir. Tanácsos úr, és ezen T. Megyének első Allispánja, mint Kir. Biztos előülése alatt, a' közelebb múlt Szent András holnapjának kezdetében tartatott, mellyben *Muzsik Ferentz* Ur mint Bíró, *Kollár Antal* Ur mint polgár mester előbbeni hivataljaikban meghagyattak. Város Kapitányának *Tarkovits Basilius* Ur; a' Város és Polgárság Szószóllói *Ender János* és *Spanraff* Urak előbbi hivataljaikban megerössítették. — A' 60. személyekből álló külső Tanácsba felvették: *Hamaiszter György*, *Trenker Antal*, *Horváth Imre*, *Tóth János*, *Belánszky Ignátz*, *Farlinger Károly* és *Szentgáli István* Urak.

Erdély Ország.

Székely Udvarhelyről Okt. 31-ikén 1812. Ne mes Székünk' Chyrurgusa *Weiss János* Ur a' ténen himlő béoltásában annyira tette fáradhatatlan igyekezete és szorgalmatossága által a' maga munkálódását ezen nagyon kiterjedett anya és síú székekben, hogy azon fekélyes nyavalya, melly ennek előtte esztendőnként sok százakat költöz.

tetett által a' más világra, már most egészen meg szünni láttatik, és tapasztaltatik, mellynél fogva minden uraságoknak, és közönségeknek nagy örömök és meg elégedések vagyon. Mél, tán is lehet akkor, midőn a' himlőoltás által sok félszepségek elkerülitenek, és szép ábrázatok és ép testek neveltethetnek.

Ezen fáradhatatlan szorgalmatosságáért méltóztatott vala még a' tavalyi esztendőben a' Fels. Királyi Fő Kormányozó Tanács bizonyos summa pénzrel őtet megjutalmaztatni; de nem tsak, hanem még Eő Felsége előtt is meg dítsérni, melly e' tárgyban megmutatott szorgalmatosságáér' Eő Felsége az idén Julius 31-ikén költ Udvari Decretuma szerént méltóztatott kegyelmesen parancsolni, hogy a' nevezett Chyrurgusnak az Eő Felsége kegyelmes complacentiája is adattassék értésire; értésire is adattatott a' Fels. Kir. Guberniumnak ezen esztendőben September hónapban költ kegyelmes Rendelesénél fogva, még pedig olly hozzá tétellel, hogy azon alkalmas-sággal is, a' midőn ennekutánna a' tehén himlő beoltásban magokat megkülömböztető személyek között a' számokra applacidait jutalom felosztattatik, az említett Chyrurgusnak szorgalmatosságára illendő tekintet fog lenni. Vajhaminden Székekben és Vármegyékben ilyen Chyrurgusok találtatnának, és fáradhatatlanok a' tehén himlő beoltásában, kiben mind a' Hazának öröme, mind Eő Felségének megeiégedése lehessen. mint említett Székünk Chyrurgusába *Weiss János* Úrban fentalállyuk,

* * *

Előszöri Híradások.

Egy Német Országi születésű ifjú képfestő, a' ki szép mesterségének nagyobb tökéletességre leendő vitele végett itt Bétsben két egész esztendőig múlatott, erköltsi jó tulajdonságaira nézve is dítséretet érdemel, olajjal szépen fest, 's e' mellett a' klaviron is jól jádzik, kívánna Kolosvárt, vagy Maros Vásárhelyen, mint muzsikát és rajzolás tanító mester valamelly nevezetes Uraság udvarában helyet találni. Ezen ifjúról bővebb értekezést lehet találni Kolosvárt *Tilsch János Könyváros Úrnál.*

* * *

Egy Miniatur, vagy kis formában festő, a' ki egyszersmind szép virág és természet historiai tárgyakat is fest, és a' rajzolásban is nagy előmenetelt tett, kívánna hasonlóképpen vagy Kolosvárt, vagy Maros-Vásárhelyen, mint rajzó mester hívatalt találni. Erről is bővbb tudósítást lehet a' fellyebb említett Kolosvári Könyváros *Tilsch János Úrtól* venni.
